

T158027

การศึกษาเรื่องการประเมินมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว กรณีศึกษา พื้นที่ภายใต้ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์หลักในการวิจัยสองประการ คือ ประการแรก เพื่อประเมินมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวเป็นตัวเงิน (Monetary value) ประการที่สองเพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวดังกล่าว

การศึกษานี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ตัวแทนครัวเรือนตัวอย่างการวิจัยทั้งสิ้น 343 คน และออกแบบสัมภาษณ์ตัวแทนคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนที่เป็นตัวอย่างการวิจัยทั้งสิ้น 40 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หามูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยเมื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงเนื่องจากการท่องเที่ยวด้วยวิธี Contingent Valuation Method (CVM) ซึ่งเป็นวิธีทางตรงในการประเมินมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่ผ่านตลาด การสัมภาษณ์ใช้ Iterative bidding method คือเป็นการตั้งคำถามโดยกำหนดค่าเริ่มต้นของมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยให้ เมื่อมีการตอบรับค่าเริ่มต้นจึงลดมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยลงเรื่อย ๆ จนถึงค่าสุดท้ายที่ต่ำกว่าค่านี้ผู้ถูกสัมภาษณ์จะตอบปฏิเสธ จึงได้มูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยต่ำสุด ซึ่งมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยที่ได้เป็นค่าที่นำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยของชุมชนต่อการมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมลดลงอันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว ด้วยการคำนวณการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของสมการเชิงเส้นตรงด้วยวิธี Maximum Likelihood Estimates (MLE)

ผลการศึกษา พบว่ามูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยรวมของครัวเรือนตัวอย่างในชุมชนมีค่าประมาณ 419.55 ล้านบาท หรือเฉลี่ยประมาณ 1.22 ล้านบาทต่อครัวเรือน และมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยรวมจากการประมาณการของทั้งชุมชนมีค่าประมาณ 2,005.70 ล้านบาท ส่วนมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยเฉลี่ยของคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำสำคัญในชุมชนมีค่าประมาณ 647.50 ล้านบาทต่อชุมชน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าความเต็มใจยอมรับการชดเชยของตัวแทนครัวเรือนตัวอย่างการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 3 ประการด้วยกัน คือรายได้ต่อปีของครัวเรือน จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่ระดับความเชื่อมั่น ณ $\alpha = 0.01, 0.05$ และ 0.01 ตามลำดับ

TE 158027

This study has two objectives; 1) to estimate the economic value of environmental impact from tourism in monetary terms; 2) to analyze the factors that affect the estimation of this economic value of environmental impact from tourism.

The data were collected by interviewing a sample of 343 households and 40 members of administrative body and community leaders. The economic values through the approximation of willingness to be compensated when natural resources and environment deteriorated because of tourism were estimated by Contingent Valuation Method (CVM) which is a direct approach to get people to value natural resources contingent upon a hypothetical market. Iterative bidding method was used to arrive at values through which the starting point price is determined and then systematically lowered in bids until the respondent's minimum willingness to accept (WTA) is reached. The relationship between the value of WTA and the ascribeable factors was identified by multiple regression using Maximum Likelihood Estimates (MLE) method.

The research results indicated that the total value of willingness to accept of households in the sample is 419.55 million baht or 1.22 million baht per household. If all the households in the community are included the estimated value of willingness to accept is 2,005.70 million baht. The estimated value of willingness to accept of the community administration body and community leaders is 647.50 million baht. Factors which have significant impact on the estimation of value of willingness to accept are total annual income of the household, number of years of schooling and household size. They are found to be statistically significant at 0.01, 0.05 and 0.01 level of confidence respectively.